

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: *Ž.*, zastúpenej advokátom *JUDr. M. V., Advokátska kancelária V.*, proti žalovanému: **Protimonopolný úrad Slovenskej republiky**, Drieňová 24, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Rady žalovaného č. 2006/DZ/R/2/144 zo dňa 22.decembra 2006, o námietke zaujatosti vznesenej žalobkyňou vo veci vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Sžhpu 1/2011, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky *JUDr. I. B.* a *Ing. JUDr. M. G., PhD.* **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 1Sžhpu /1/2011.

O d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa podaním z 23. septembra 2011, ktoré bolo doručené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 26. septembra 2011, vzniesla námietku zaujatosti voči členom senátu *JUDr. I. B.* a *Ing. JUDr. M. G., PhD.*, ktorú odôvodnila tým, že dňa 20.septembra 2011 dostala od nemenovanej osoby z pracoviska žalovaného neoficiálnu informáciu, ktorej autenticitu preveriť nevedela, preto podľa jej názoru nezostalo nič iné, ako uplatniť námietku zaujatosti.

Ako uviedla žalobkyňa jednalo sa o informáciu, podľa ktorej koncom roku 2008, resp. v období začiatku roku 2009 malo prísť k strenutiu predstaviteľov žalovaného a sudcov

správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré iniciovali predstavitelia žalovaného a o ktorom žalobkyňa nebola súdom ani žalovaným vopred upovedomená, nebola naň prizvaná a ani dodatočne o tomto informovaná. Malo ísť o stretnutie iniciované pod zámkou prerokovania judikatúry súdov v oblasti hospodárskej súťaže, avšak v skutočnosti na stretnutí otvorili otázku prípadov žalobkyne, pričom súdu vytýkali doterajšie rozhodnutia krajského súdu a najvyššieho súdu vo veciach týkajúcich sa žalobkyne s tým, že mali oznámiť, že trvajú na tom, aby ďalšie rozhodnutie vo veci týkajúcej sa žalobkyne bolo pre nich priaznivé. Taktiež, pre prípad že najvyšší súd im nevyhoví, poukazovali na ich možnosť sťažovať sa na Európskej komisii. Stretnutia sa mal zúčastniť aj člen slovenskej advokátskej kancelárie, ktorá v SR zastupuje Európsku komisiu.

Žalobkyňa, pokiaľ ide o zdôvodnenie námietky zaujatosti, ďalej uviedla, že nepozná menný zoznam účastníkov stretnutia, ale nakoľko v agende členov senátu JUDr. I. B. a Ing. JUDr. M. G., PhD. boli už vtedy veci hospodárskej súťaže, vychádza z toho, že sa stretnutia zúčastnili, resp. prinajmenšom o ňom museli vedieť a boli o ňom informovaní. Samotný doterajší priebeh konania v prejednávanej veci akoby nasvedčoval pravdivosti informácie v tom, že členovia senátu boli pod nátlakom predstaviteľov žalovaného.

Ďalej uviedla, že vec bola pridelená do senátu už vo februári 2008, pojednávanie sa však uskutočnilo až v apríli 2010 potom, ako žalovaný krátko predtým predložil vyjadrenie Európskej komisie, ktorá podľa jeho názoru podporuje jeho argumentáciu. Žalobkyňa mala teda dojem, že v konaní nebol vykonaný žiaden úkon 26 mesiacov, pretože sa čakalo, až kým si žalovaný zaobstará nejaký nový dôkaz, ktorý by mu mohol pomôcť dosiahnuť priaznivé rozhodnutie. Taktiež i na vyhlásenie rozsudku prišlo až sedem osôb zo strany žalovaného a zo strany slovenskej advokátskej kancelárie zastupujúcej Európsku komisiu. Rozsudok bol podľa názoru žalobkyne zmätočný a bol zrušený Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. júna 2011, III.ÚS 170/2011.

Poukázala tiež na tú skutočnosť, že v októbri prišlo podľa medializovaných informácií k organizačným zmenám v jednotlivých senátoch. Predmetná vec bola v roku 2008 pridelená senátu v zložení JUDr. I. B., JUDr. E. B., PhD. a JUDr. Z. R. Títo sudcovia boli preto (ak vôbec, poukazujeme na okolnosti uvedené vyššie) zákonnými sudcami v prejednávanej veci. V októbri 2009 senát v tomto zložení zanikol. Napriek tomu vec nebola pridelená nanovo cez elektronickú podateľňu. Ústavný súd Slovenskej republiky v inej veci konštatoval, že

za zákonného sudcu je potrebné považovať všetkých troch členov senátu, nielen sudcu spravodajcu (Nález Ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 116/2011 zo dňa 9. júna 2011). Akákoľvek zmena v zložení senátu by preto mala viesť k opätovnému prideleniu veci cez elektronickú podateľňu. Žalobkyňa teda namieta aj postup súdu po vrátení veci z Ústavného súdu Slovenskej republiky v priebehu augusta 2011. Vec dostala novú spisovú značku 1SŽHPU/1/2011 namiesto doterajšej 1SŽHPU/ 2/2008. Podľa platného rozvrhu práce pre rok 2011 senát 1S už nemá v agende veci hospodárskej súťaže (HPU). Takže spisová značka 1SŽHPU/1/2011 je dôkazom porušenia rozvrhu práce. Vec nemala „sledovať“ sudcu spravodajcu, pretože z hľadiska agendy hospodárskej súťaže senát, ktorý vec prejednával, už neexistuje. Vec mala byť pridelená cez elektronickú podateľňu.

Podľa názoru žalobkyne, všetky okolnosti vo svojom súhrne vyvolávajú u žalobkyne dojem, že rozhodovanie súdu nebolo nestranné, objektívne a zákonné.

Predseda namietaného senátu JUDr. I. B. vo vyjadrení k námietke zaujatosti uviedol, že k tvrdeniu žalobkyne ohľadne údajného stretnutia zástupcov žalovaného so sudcami správneho kolégia založenom na ničím nepodloženej a neveriteľnej domnienke nemôže vzhľadom na jeho neurčitosť a vágnosť zaujať stanovisko vo vzťahu k zákonným dôvodom podľa ustanovenia § 14 OSP. Rovnako i k jej tvrdeniam vyvođených z tejto domnienky o ďalších skutočnostiach majúcih preukazovať údajnú zaujatosť namietaných členov senátu (dĺžka konania, neštandardne podané odvolanie, procesné pochybenia, nepriateľská atmosféra v pojednávacej miestnosti, početná účasť verejnosti pri vyhlásení rozhodnutia, neumožnenie nahliadnutia do spisu) nenasvedčuje obsah spisu zachytávajúci priebeh a spôsob vedenia predmetného konania, ale tieto možno pripísať subjektívnym pocitom zástupcu žalobkyne (ktoré sama aj pripúšťa na č.1. 2 jej podania), ktoré však nie sú spôsobilé vyvolať objektívne pochybnosti o nezaujatosti členov senátu.

Ďalej uviedol, že nemá žiaden pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom, pre ktoré by bolo možné mať pochybnosti o jeho nezaujatosti z prejednávania a rozhodovania v predmetnej veci. Pokiaľ sa jedná o námietku týkajúcu sa obsadenia senátu 1S, ktorý vo veci rozhodoval, po prijatí rozvrhu práce postupom upraveným zákonom (zákon č. 757/2004 Z.z.) a jeho vyhlásení predsedom súdu na príslušný kalendárny rok, platí prezumpcia správnosti takéhoto aktu riadenia predsedu súdu a sudcovia sa ním preto pri svojej rozhodovacej činnosti

riadia (§ 34 ods. 3, § 39 ods. 2, § 30 ods. 4, 6 zákona č. 385/2000 Z.z.) a inak tomu nebolo ani v období, na ktoré poukazuje zástupca žalobkyne.

Člen senátu Ing. JUDr. M. G., PhD. uviedol, že nemá žiadny pomer k veci, k účastníkom konania ani k ich zástupcom. Vo veci nekoná zaujato.

Pokiaľ sa jedná o prvú časť námietky zaujatosti žalobkyne - domnienky ohľadne stretnutia zástupcov žalovaného a sudcov správneho kolégia najvyššieho súdu vyslovil názor, že nepresné údaje mu neumožňujú si ujasniť, či malo ísť o pracovnú poradu s vedením súdu alebo o stretnutie kolégia, resp. o poradu sudcov vybavujúcich uvedenú agendu. Navyše v tom čase bol členom senátu, ktorý sa na túto agendu nešpecializoval, a preto nemal dôvod sa tvrdeného stretnutia s predstaviteľmi žalovaného zúčastniť. Nemôže sa teda k jeho údajnej účasti na stretnutí, pokiaľ vôbec prebehlo, vyjadriť. Jednoznačne však odmietol argumentáciu žalobkyne, že na základe uvedenej informácie sa mal dostať pod nátlak predstaviteľov žalovaného. Prehlásil, že v svojom profesijnom ako aj v súkromnom živote sa riadil striktne Základnými princípmi nezávislosti súdnictva OSN (z roku 1985), najmä princípom č. 2, podľa ktorého: *„2.Sudcovia budú rozhodovať o záležitostiach, ktoré im budú predložené, nestranne na základe faktov, v súlade so zákonom, bez akýchkoľvek obmedzení, neprístupných vplyvov, stimulov, tlakov, hrozieb alebo zásahov, priamych alebo nepriamych, z akéhokoľvek miesta alebo z akéhokoľvek dôvodu“*.

Pokiaľ ide o druhú časť námietky uviedol, že táto nemohla byť podaná v pätnásťdňovej lehote a že nespadá pod dôvody uvedené v § 14 a nasl. OSP. Poukázal na § 30 ods.4 a 6 zákona č. 385/2000 Z.z. a na povinnosť sudcu plniť si povinnosti riadne a včas pri prejednaní vecí pridelených mu každoročne v zmysle Rozvrhu práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. V zmysle uvedeného bol s účinnosťou od 1. októbra 2009 Opatrením predsedu súdu č. Spr 162/2009-20 z 24. septembra 2009 preradený ako zákonný sudca podľa bodov 10., 17. a 28. do senátu 1S správneho kolégia aj na vybavovanie starších spisov, ktoré v senáte zostali po odchode JUDr. Z. R. do senátu 8S správneho kolégia.

Žalovaný správny orgán k námietke zaujatosti vznesenej žalobkyňou uviedol, že námietka zaujatosti obsahuje tvrdenia žalobkyne, ktoré sú vo vzťahu k žalovanému vyslovene nepravdivé a zavádzajúce. Námietku žalobkyne považuje za obštrukciu zo strany žalobkyne, ktorou sa snaží oddialiť rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Poukázal na to, že jediné stretnutie, ktoré sa uskutočnilo medzi zástupcami úradu a členmi správneho kolégia, sa uskutočnilo na základe pozvania predsedníčky správneho kolégia, na ktorom sa zúčastnila predsedníčka správneho kolégia, vedenie úradu a ďalší dvaja zástupcovia úradu. Nezúčastnili sa však na ňom ani zástupca slovenskej advokátskej kancelárie, ktorá v Slovenskej republike zastupovala v danom prípade Európsku komisiu, ani JUDr. I. B. a ani Ing. JUDr. M. G., PhD. Žalovaný dôrazne odmieta, že by účelom stretnutí bol akýkoľvek nátlak vyvíjaný na členov senátu alebo iných sudcov s úmyslom vydania priaznivého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorému bola vec predložená podľa § 16 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), po preskúmaní obsahu vznesenej námietky zaujatosti dospel k záveru, že nie sú dané zákonné dôvody na vylúčenie namietaných zákonných sudcov.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 14 ods. 1 OSP sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 24/05 z 13. apríla 2005, obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutia vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti pre uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ súd má právomoc o takomto práve rozhodnúť.

Základné právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom je v občianskom súdnom konaní garantované prostredníctvom inštitútu vylúčenia sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre nezaujatosť. Obsahom tohto práva je aj povinnosť súdu prejednať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci a rozhodnúť o ňom.

Nestrannosť je potrebné skúmať jednak zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. treba zistiť osobné presvedčenie zákonného sudcu a jednak z objektívneho hľadiska nestrannosti posúdením, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku.

Treba však zároveň zdôrazniť, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 OSP predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi. Vzhľadom na to možno sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania zákonne pridelenej veci len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi celkom zjavne bránia rozhodovať v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo.

Predpokladom vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania veci je taký vzťah k veci, účastníkom alebo k ich zástupcom, ktorého intenzita by aj pri maximálne vynaloženej snahe sudcu o nezaujatosť v konaní a rozhodovaní jednoznačne ovplyvňovala jeho objektívny postoj k spravodlivému riešeniu veci. Dôvody pre vylúčenie pritom nemôžu byť všeobecné, vylúčenie musí byť podložené konkrétnymi skutočnosťami.

V prejednávanej veci by mala byť dôvodom na vylúčenie namietaných sudcov pochybnosť žalobkyne, že vo veci môžu rozhodnúť správne a nestranne, keďže sa mali údajne stretnúť so zástupcami žalovaného a mal byť na nich vyvíjaný nátlak zo strany žalovaného ohľadne vydania priaznivého rozhodnutia. Namietaní sudcovia zhodne uviedli, že k účastníkom ani k veci nemajú žiaden osobný vzťah, o čom nadriadený súd nemá dôvod pochybovať. Je teda zrejmé, že nestačí len subjektívne hľadisko navrhovateľa, je nutné posudzovať každú námietku zaujatosti na základe objektívnych okolností prípadu. Účastník konania, ktorý navrhuje vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci, musí uviesť konkrétne skutočnosti, pre ktoré má za to, že sudca je z prejednávania a rozhodovania veci vylúčený.

Pokiaľ sa jedná o námietku žalobkyne týkajúcu sa pridelenia veci do senátu bez jej pridelenia cez elektronickú podateľňu po zrušení rozsudku najvyššieho súdu Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, že v tomto prípade neboli splnené podmienky ustanovenia § 14 OSP a dôvody považuje za irelevantné.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 16 ods. 1 OSP o námietke zaujatosti rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 3. októbra 2011

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková